

Poznań, 17 kwietnia 2013 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-I.431.10.2013.3

Pan
Paweł Iwański
Burmistrz Gminy Kostrzyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) oraz § 13 Porozumienia zawartego 16 stycznia 2012 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Kostrzyn, w dniach od 20 do 27 marca 2013 r. została przeprowadzona w Urzędzie Miejskim w Kostrzynie kontrola w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynikającego z Porozumienia zawartego 16 stycznia 2012 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Kostrzyn na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W związku z powyższym, na podstawie art. 47 *ustawy o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Czynności kontrolne przeprowadził, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.142.2013.1 z 15 marca 2013 r., kontroler – Jolanta Szaniawska, starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-I.431.10.2013.3 z 4 marca 2013 r.

Celem kontroli była ocena jednostki kontrolowanej w aspekcie wywiązywania się z zawartego z Wojewodą Wielkopolskim Porozumienia, prawidłowości realizacji programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, prawidłowości rozliczenia się z przyznanych środków, a także zbadanie rzetelności kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych trzech nieprawidłowości i dwóch uchybień, funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze określonym celami kontroli.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

16 stycznia 2012 r. Wojewoda Wielkopolski, reprezentowany przez Marię Krupecką – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, zawarł Porozumienie z Gminą Kostrzyn, reprezentowaną przez Pawła Iwańskiego – Burmistrza Gminy Kostrzyn, w sprawie realizacji w 2012 r. programu wieloletniego pod nazwą *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Do ww. Porozumienia zawarto dwa aneksy. Kwota dotacji celowej dla Gminy Kostrzyn na realizację Programu w 2012 r. wyniosła 45 670,00,00 zł. W ramach przyznanej dotacji nie wyodrębniono kwot przeznaczonych na utworzenie nowego lub doposażenie istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków oraz dowóz posiłków. Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji wprowadzono do budżetu Gminy Kostrzyn.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, pomoc państwa w przedmiotowym zakresie może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.). W art. 5 ust. 2 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* wskazano, iż rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1. Ponadto, zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy, pomoc w formie posiłku może być przyznana odpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium, o którym mowa w art. 5. Stwierdzono, że Gmina Kostrzyn w 2012 r. nie skorzystała z możliwości zwiększenia kręgu odbiorców pomocy w zakresie dożywiania poprzez podjęcie uchwały podwyższającej kryterium dochodowe przy przyznawaniu tej pomocy oraz uchwały w zakresie udzielania odpłatnej pomocy w formie posiłku.

Jednostką realizującą Program w Gminie Kostrzyn był Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie, zwany dalej „OPS”.

Obowiązujące przepisy dopuszczają możliwość udzielania w ramach Programu trzech form pomocy, tj. posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup

posiłku lub żywności oraz pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Stwierdzono, że w 2012 r. w Gminie Kostrzyn udzielano pomocy w dwóch formach:

- w formie posiłku;
- w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Kontrola wykazała, że poziom świadczeń w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w Gminie Kostrzyn w 2012 r. był zadowalający i wyniósł 28,26%, co sprzyjało realizacji celów ustawowych Programu.

Analiza decyzji administracyjnych wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę ich wydania, związanych z przyznawaniem pomocy w formie posiłków wykazała, że przedmiotowa pomoc przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Poddane badaniu decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku zawierają, wymieniony w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), katalog elementów oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną. Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie w formie posiłku zgodnie z art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*.

Stwierdzono, że w 3 przypadkach na 29 zbadanych udzielano posiłków przed wydaniem decyzji administracyjnych.

W 2012 r. Program realizowany był na terenie gminy Kostrzyn w siedmiu punktach żywieniowych znajdujących się w placówkach oświatowych (sześć szkół podstawowych i jedno gimnazjum). W Szkole Podstawowej w Kostrzynie posiłki były przygotowywane i wydawane przez zatrudnionych pracowników. Dla pozostałych sześciu placówek, na mocy umów zawartych przez OPS 1 września 2012 r., posiłki przygotowywały i dostarczały firmy zewnętrzne. Analiza zawartych przez OPS umów wykazała, że w swej treści zawierają bardzo ogólny opis przedmiotu umowy, tj. „gorący posiłek” i nie określają istotnych dla prawidłowości realizacji Programu wymagań. Ponadto w ww. umowach nie wskazano okresów ich obowiązywania oraz szczegółowych zasad rozliczenia i zapłaty za wydane posiłki.

W trakcie czynności kontrolnych, 25 marca 2013 r., dokonano oględzin w Szkole Podstawowej im. Ewarysta Estkowskiego w Kostrzynie przy ul. Piasta 1 w celu ustalenia

warunków, w jakich uczniowie spożywają posiłki w ramach Programu. Placówka przygotowuje i wydaje posiłki gorące. Dokumenty wystawione przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu potwierdzają, że stan sanitarny zakładu żywienia zbiorowego, tj. stołówki w Szkole Podstawowej, ul. Piasta 1, Kostrzyn jest zgodny z wymaganiami. Stwierdzono, że w poddanej oględzinom placówce zapewniono odpowiednie warunki do wydawania i spożywania posiłków.

W okresie objętym kontrolą Szkoła Podstawowa w Kostrzynie uczestniczyła w dwóch programach mających na celu popularyzację zdrowego stylu żywienia:

- „Owoce w szkole”;
- „Szlanka Mleka”.

Założenia ww. programów są zgodne z celem Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jakim jest upowszechnianie zdrowego stylu żywienia.

Dzieciom spożywającym posiłki w szkole zapewniono jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym. W okresie od 1 stycznia do 28 czerwca 2012 r. z przyczyn technicznych (brak dostawcy oferującego gorące posiłki z dostawą do szkół) w pięciu placówkach oświatowych położonych na terenie Gminy Kostrzyn udzielano posiłków w formie kanapek/bulek i mleka. Od miesiąca września 2012 r. we wszystkich placówkach udzielano posiłków gorących. W 2012 r. nie prowadzono badań pod względem jakości posiłków wydawanych w ramach Programu.

Na mocy art. 6a ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o udzieleniu pomocy. Powyższa pomoc, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej, a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono tego rodzaju pomocy nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Stwierdzono, że Gmina Kostrzyn w 2012 r. nie udzielała pomocy na zasadach określonych w art. 6a ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*.

Analiza decyzji administracyjnych związanych z przyznawaniem pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności wykazała, że pomoc w tej formie

przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano ww. świadczenia, zgodnie z art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*.

Ustalono, że decyzje administracyjne przyznające świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności zawierają katalog wymaganych elementów, określonych w art. 107 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego* oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną, jednakże stwierdzono, że we wszystkich zbadanych przypadkach w uzasadnieniach decyzji nie wskazano przesłanek uzasadniających udzielenie pomocy w formie świadczenia pieniężnego wynikających z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania (Dz. U. Nr 25 poz. 186 ze zm.), który stanowi, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, a także pomoc w formie świadczenia rzeczowego winna być przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Kontrola wykazała, że w zbadanych przypadkach istniały przesłanki uzasadniające przyznanie pomocy w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności, jednakże stwierdzono, że we wszystkich zbadanych przypadkach nie zostały one konkretnie sformułowane w wywiadach środowiskowych.

Świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznawano i wypłacano za okres wskazany w art. 106 ust. 3 *ustawy o pomocy społecznej*.

Wysokość przyznanych przez OPS w 2012 r. świadczeń pieniężnych dla jednej osoby lub rodziny mieściła się w przedziale od 150,00 zł do 1 000,00 zł miesięcznie. We wszystkich przypadkach przyznawania ww. formy pomocy wysokość świadczeń ustalano indywidualnie. Kontrola wykazała, że realizacja świadczeń była zgodna z indywidualnymi decyzjami administracyjnymi przyznającymi pomoc w ramach Programu.

Stwierdzono, że w 2012 r. Gmina Kostrzyn nie realizowała Programu w okresie przerw w nauce.

Ustalono, że w Urzędzie Miejskim w Kostrzynie oraz w OPS, stosownie do wymagań zawartych w § 6 Porozumienia z 16 stycznia 2012 r. oraz art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, prowadzono wyodrębnioną ewidencję w zakresie otrzymania i wydatkowania środków z dotacji.

Kontrola ksiąg rachunkowych OPS wykazała, że OPS wydatkował środki własne gminy na realizację Programu w 2012 r. w kwocie 30 295,72 zł. Środki własne przeznaczono na zakup posiłków oraz wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności.

Gmina Kostrzyn na realizację Programu w 2012 r. wydatkowała otrzymaną od Wojewody Wielkopolskiego dotację w wysokości 45 443,09 zł. Środki z dotacji wydatkowano na zakup posiłków oraz wypłatę świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Niewykorzystaną w 2012 r. część dotacji w kwocie 226,91 zł terminowo zwrócono na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Skontrolowane dowody księgowe posiadają cechy określone w art. 21 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) oraz zostały zaakceptowane i zadekretowane w wymaganej formie. Wydatki ujęto w ewidencji księgowej OPS zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207).

Zgodnie z Porozumieniem z 16 stycznia 2012 r., Gmina Kostrzyn zobowiązała się zabezpieczyć środki własne przeznaczone na realizację Programu w 2012 r. w wysokości nie mniejszej niż 40% całkowitego kosztu realizacji zadania. Ustalono, że w Gminie Kostrzyn w 2012 r. faktycznie wykonane wydatki dotyczące realizacji Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* wyniosły 75 738,81 zł, w tym:

- 45 443,09 zł – dotacja z budżetu Wojewody Wielkopolskiego;
- 30 295,72 zł – środki własne gminy, co stanowi **40,00%** zrealizowanych wydatków.

Na podstawie art. 150 pkt 4 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski określił w § 10 Porozumienia zawartego 16 stycznia 2012 r. termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji. Ustalono, że Gmina Kostrzyn terminowo złożyła rozliczenie dotacji udzielonej w 2012 r. na realizację Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Dane wykazane w rozliczeniu były zgodne z ewidencją księgową OPS.

Kontrola dokumentów wykazała, że w 2012 r. w związku z realizacją Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* nie prowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.).

Na podstawie § 11 ust. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Burmistrz Gminy Kostrzyn był zobowiązany do przekazywania Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie. Ustalono, że kwartalne informacje o realizacji Programu przekazywano Wojewodzie Wielkopolskiemu z zachowaniem terminów określonych w § 11 ust. 1 i 2 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Sprawozdanie z realizacji Programu za okres I – XII 2012 r. zawiera katalog danych wymienionych w § 11 ust. 3 cytowanego rozporządzenia. Dane wykazane w sprawozdaniu są zgodne ze stanem faktycznym i ewidencją księgową.

Na mocy art. 8 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Program jest realizowany w gminach, a koordynatorem Programu w gminie jest, odpowiednio, wójt (burmistrz, prezydent miasta), natomiast art. 3 pkt 3 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* stanowi, iż w ramach Programu winny być realizowane działania dotyczące utworzenia systemu ciągłego monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu. Kontrola wykazała, że Burmistrz Gminy Kostrzyn podjął w powyższym zakresie następujące działania:

- przekazywał Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalne informacje o realizacji Programu w gminie;
- organizował spotkania z dyrektorami placówek oświatowych oraz kierownikiem OPS, na których otrzymywał informacje o uczniach i rodzinach wymagających dożywiania;
- przyjmował sygnały ze środowiska o ewentualnej potrzebie objęcia pomocą osób lub rodzin zagrożonych niedożywieniem.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 3 przypadkach na 29 zbadanych udzielano posiłków przed wydaniem decyzji administracyjnych.
2. Analiza dwóch zawartych przez OPS umów o przygotowywanie gorących posiłków dla dzieci w ramach realizowanego programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* wykazała, że w swej treści zawierają bardzo ogólny opis przedmiotu umowy,

tj. „gorący posiłek” i nie określają istotnych dla prawidłowości realizacji Programu wymagań. Ponadto w ww. umowach nie wskazano okresów ich obowiązywania oraz szczegółowych zasad rozliczenia i zapłaty za wydane posiłki.

3. W 2012 r. Gmina Kostrzyn nie realizowała Programu w okresie przerw w nauce.

Ad. 1

W 3 przypadkach na 29 zbadanych udzielano posiłków przed wydaniem decyzji administracyjnych. Dotyczyło to szczególnych przypadków, gdy z powodu niekonsekwencji rodziców nie można było zgromadzić kompletnej dokumentacji koniecznej do wydania decyzji administracyjnych. Sytuacja bytowa i finansowa ww. rodzin znana była pracownikom OPS, ponieważ korzystały one również z innych, poza dożywianiem, form pomocy. Kierując się dobrem dzieci zagrożonych niedożywieniem Kierownik OPS zlecił udzielanie im posiłków przed wydaniem decyzji administracyjnych.

Ad. 2

W 2012 r. dla sześciu placówek oświatowych z terenu Gminy Kostrzyn, na mocy umów zawartych przez OPS 1 września 2012 r. posiłki przygotowywały i dostarczały firmy zewnętrzne:

- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Kruszewni, Restauracja *Między Nami* z siedzibą w Paczkowie, ul. Zapłocie 6 – dla Zespołu Szkół w Siekierkach;
- Bistro *Kamilek* Witold Adamski z siedzibą w Kostrzynie, ul. Szymańskiego 3 – dla Szkół Podstawowych w Gułtowach, Brzeźnie, Czerlejnii, Iwnie oraz dla Gimnazjum w Kostrzynie.

Analiza zawartych przez OPS umów wykazała, że w swej treści zawierają bardzo ogólny opis przedmiotu umowy, tj. „gorący posiłek” i nie określają istotnych dla prawidłowości realizacji Programu wymagań:

- nie określono, jakie dania winny wchodzić w zakres „gorącego posiłku”,
- nie określono wymagań dotyczących jakości posiłków poprzez wymóg ich dostosowania do norm wskazanych przez Instytut Żywienia i Żywności,
- nie wskazano, istotnych przy przygotowywaniu posiłków, wymogów wynikających z ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 ze zm.).

W konsekwencji zawarte przez OPS umowy nie zawierają zapisów gwarantujących realizację celów ustawowych Programu.

Ponadto w ww. umowach nie wskazano okresów ich obowiązywania oraz nie określono szczegółowych zasad rozliczenia oraz zapłaty za wydane posiłki, co może skutkować nieprawidłowym wydatkowaniem środków publicznych.

Przyczyną opisanej nieprawidłowości było rutynowe postępowanie i brak należytej staranności Kierownika OPS przy sporządzaniu przedmiotowych umów.

Ad. 3

W 2012 r. Gmina Kostrzyn nie realizowała Programu w okresie przerw w nauce.

Na skutek opisanej nieprawidłowości wystąpiły długie przerwy w realizacji Programu, co nie sprzyjało długofalowemu działaniu w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia.

Wg wyjaśnień złożonych przez Kierownika OPS, w okresie przerw w nauce Gmina Kostrzyn realizowała pomoc w formie dofinansowania dzieciom i uczniom kolonii i półkolonii oraz wypłacała zasiłki celowe na zakup żywności. Działania te finansowane były ze środków własnych gminy, poza Programem, w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 214 *Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe*. Ponadto, Pełnomocnik Burmistrza Gminy Kostrzyn ds. Profilaktyki Uzależnień poinformowała, że na terenie Gminy Kostrzyn działa dziewięć świetlic środowiskowych, które zapewniają podwieczorek uczestnikom zajęć. Działania te finansowane są ze środków własnych gminy w dziale 851 *Ochrona zdrowia*, rozdział 85 154 *Przeciwdziałanie alkoholizmowi*.

Ponadto, w wyniku kontroli stwierdzono dwa chybienia polegające na:

1) we wszystkich zbadanych decyzjach administracyjnych przyznających, w ramach Programu, pomoc w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w uzasadnieniach nie wskazano przesłanek uzasadniających udzielenie pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wynikających z § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, który stanowi, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności winna być przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Przyczyną uchybienia było rutynowe postępowanie pracowników OPS przy sporządzaniu decyzji administracyjnych;

2) we wszystkich zbadanych przypadkach w wywiadach środowiskowych nie zostały konkretnie sformułowane przesłanki uzasadniające udzielanie, w ramach Programu, pomocy w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności oraz w formie świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych. Analiza przedmiotowej dokumentacji wykazała, że głównymi przesłankami udzielania pomocy w formie świadczeń pieniężnych były:

- brak możliwości zapewnienia posiłku (brak odpowiedniej bazy żywieniowej do wydawania posiłków osobom dorosłym),
- sytuacja osobista osób lub rodzin (w kilku przypadkach pomocy udzielono osobom wymagającym specjalistycznej diety),
- sytuacja rodzinna (np. matka po urodzeniu dziecka przebywała w domu i sama przygotowywała posiłki).

Przyczyną uchybienia było rutynowe postępowanie pracowników OPS przy sporządzaniu wywiadów środowiskowych.

Stan faktyczny został utrwalony w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym oraz załączonych do projektu wystąpienia pokontrolnego dokumentach:

Załącznik nr 1: Oświadczenie złożone 20 marca 2013 r. przez Burmistrza Gminy Kostrzyn.

Załącznik nr 2: Lista sprawdzająca realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Załącznik nr 3: Lista sprawdzająca kwartalne informacje o realizacji programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Załącznik nr 4: Protokół oględzin z 25 marca 2013 r.

Załącznik nr 5: Lista sprawdzająca finansową realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Załącznik nr 6: Lista sprawdzająca prawidłowość udzielania świadczeń w ramach programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Udzielanie świadczeń w postaci posiłku, z wyłączeniem pomocy określonej w art. 6a ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, wyłącznie na podstawie obowiązujących decyzji administracyjnych przyznających przedmiotową pomoc.

2. W przypadku zawierania przez OPS umów z firmami przygotowującymi posiłki w ramach Programu:
 - a) szczegółowe określanie przedmiotu umowy w celu zapewnienia realizacji celów ustawowych Programu;
 - b) wskazywanie okresu obowiązywania umowy;
 - c) określanie szczegółowych zasad rozliczenia i zapłaty za wydane posiłki.
3. Realizowanie Programu przez cały rok kalendarzowy, zgodnie z jego podstawowym celem, jakim jest długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia.
4. Wskazywanie w uzasadnieniach decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności przesłanek uzasadniających udzielenie pomocy w ww. formie wynikających z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
5. Wskazywanie w wywiadach środowiskowych, stanowiących podstawę wydania decyzji administracyjnych, o których mowa powyżej przesłanek uzasadniających udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności wynikających z § 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem
/Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski/